

finder Betydningen og de alvorlige Betragtninger af de Anliggender, hvorom Adressen dreier sig, at være i højeste Grad berettigede, ikke blot hos danske Borgere i Almindelighed, men særlig hos danske Rigsdagsmænd, og jeg finder, at de kunne have Grund til at spørge dem selv, hvor de skulle give disse Tollefteryttring. Men jeg siger, at naar man vil gjøre sig sin hele Stilling klar, maa man komme til det Svar: I Rigsdagen og dens Thing kan man ikke finde den rette Plads for at give denne Stemningyttring og give den den kraftige og betydningsfulde Yttring, som den skulde have. — Jeg skal nu ikke sige Videre om — det angaaer ikke Kompetencepørgsmaalet, men selve den politiske Bøgt — at det Hele svækkes ganske overordentlig, naar en saadan Adresse indgives af den ene Deel af Rigsdagen og ikke af den hele Rigsdag. Ligger der dog ikke Noget deri, der maa opfordre os til at prøve, hvorvidt Adressen er rigtig berettiget? Det synes, at de Herrer, der have talt for Adressen, navnlig den sidste ærede Taler, troe, at der ikke vil stee noget lignende Skridt fra Folkethingets Side. Ere vi da ikke gaaede ud fra, at Folkethingets politiske Overbeviisning angaaende Fællesmonarkiet ganske svarer til vor, at der i det Hele gjør sig den samme Stemning gjældende, og at, forsaavidt der er Nuancer og findes Afstigninger, saa ere disse Forskjelligheder de samme i begge Thingene? Men hvad gjør da, at kun den ene Deel af Rigsdagen kommer til at indgive denne Adresse? Ligger det ikke i, at en anden Opfattelse gjør sig gjældende paa det andet Sted? Jeg skal imidlertid som sagt ikke videre gaae ind derpaa, men dog henstille dette til Overveielse. Det er fra Berettigelsens Side, at jeg væsentligt maa fraraade Adressens Indgivelse uden dog at troe, at jeg ubdretter Synderligt derved. Paa dens Indhold skal jeg denne Gang ikke gaae ind. Det er mig nok, at den udtaler sig om Anliggender, som jeg troer vi ikke med fuld Ret kunne udtale os om, vel at mærke som Forsamling; thi som den enkelte Borger i Staten har jeg fuld Ret til at udtale mig derom. Jeg skal altsaa ikke gaae ind paa at udtale mig om Holsteens Udfillelse, om den er et Gode eller et Onde, om Fællesforfatning-

gen skal gives en anden Form eller ei; men er det dog — for at gjenkalbe det i Erindringen — ikke besynderligt, at man tiltroer sig herfra at kunne indgive en Adresse om en Forandring i en Forfatning, som ikke er den, ifølge hvilken vi sidde her, og heller ikke er en Forfatning, der staaer under os, s. Ex. en kommunal Forfatning for en mindre Deel af Landet? Skulle vi indgive en Adresse, maae vi ogsaa kunne diskutere den og forhandle den. Er det da berettiget, saaledes som Sagen nu staae, at Rigsdagen diskuterer, hvorledes Rigsraadet skal være sammensat? Rigsraadet er Repræsentationen for Monarkiet, og alle Monarkiets Indvaanere have Ret til at danne sig deres Mening derom og gjøre denne Mening gjældende, forsaavidt de kunne; men det er ikke Ret at gjøre dette i den lovgivende Forsamling for den enkelte Landsdeel. Hvad der udenfor denne Sal er fuld Ret, bliver uberettiget, naar det bringes herind. Jeg skal ligesaa lidt omtale Mit, hvad der er sagt om Ministeriets hele Politikk, men dog endnu blot erindre om een Ting. Man siger, at denne Adresse skal styrke Regjeringen paa den gode Vej, man troer, at den, i det Ringeste for Dieblisset, er paa. Det udtalte i det Mindste den grede Ordfører, at Adressen ikke indeholdt Andet, end hvad der maatte antages at stemme aldeles med Regjeringens Politikk, som den havde udtalt sig i den sidst offentliggjorte Depesche. Jeg vil ikke tale om, at derved kommer der et andet Lys over den i Adressen nedlagte Tanke med Hensyn til Holsteen; thi saa er Tanken den, som staaer i Depeschen, at Holsteen er en Provinds af det danske Monarki, som man til det Yderste maa holde paa, men som man i Nødsfald, tvungen af fremmed Vold, vil finde sig i at give Slip paa, men at man da maa forlange et Vederlag for, at dette skeer. Dette maa herester antages at være den til Grund for Adressen liggende Mening. Man vil altsaa støtte denne Politikk, og man kan dog vel ikke ville støtte Politikken og dog styde Ministeriet tilside, som saa godt har udtalt, hvad man ønsker. Det er altsaa ikke en Adresse, rettet imod Ministeriets Skridt, der dog vistnok fra visse Sider bestemt misbilliges. (En Stemme: Nei! Trøskund: Ja!). Jeg hører, at man, just